

YOELI

Yá pò kú láε bee guu

Anabi Yoeli yá ì gbéó gba gbãa gɔɔpii. Yá gbia pò Yoeli ò a lá guu mé Dii a gbãa ɔba buiɔne ní aà yákpalekaañɔo ũ. A yákpaleke ní Isailio a ɔtondɔkii gwasai yá musu, mé a yákpaleke ní buipáleɔ an zaa Isailioɔgu yáí. Músi yáɔ ɔbaa yákpalekegɔɔpie ní gu daa yàaao ní pòkēsāmao. Kwaɔ léléamá ní iminakaao ní pòɔ tékūao ní zīgɔɔ léléamáo lé kaalegɔɔpi yá bɔɔleke (1.2-12, 15-18, 2.1-11). A de lá ānabipi lé yā'o azia gɔɔ yá musuwa ní yá pò a su mɔɔ pii.

Gea sua yá pò àle yá a waasokea guu webɔa: Isailio gò gii, aai e Lua kpé zikè bo, ò àle oné aa ea su Luawa aa wabikewà (1.13-14, 19-20, 2.12-17). Sema aa gò gii gia, yá i gbasa bɔñɔ na sa. Pɔdinzi pò Lua a legbèné (2.18-27, 3.1-5, 4.17, 18-21) yá i kòse ní pòkēsāma pò de aà pòkūmabɔbeamá ũoo. Yá a zòle buipáleɔwa (4.1-16), Isailio i dō sa lá Lua kua ní guu de. Yoeli ānabikekea lé ɔbɔwēe ké ziewa Lua aɔ kú ní bui pii, asa Lua a a Nisina pisimá (3.1-2). Lua legbēapi pàpa Yesude káauɔ gɔɔ Pāteko dikperegɔɔzi (Zin 2.16-21).

Kaalagɔɔ pò Dii dile

¹ Dii yá'oa Petue né Yoeliɛn ke.

² Mae zɔɔ, à yáε bee ma!

Gbé pò kú būsuu laɔ pii, à swákpa!

Yáε bee taa kè á gɔɔ

ge á deziɔ gɔɔe?

³ A dau siu á néone,
 aai o ní néone,
 an néo i o ní néone lo.

⁴ Pó pó kwasutẽo tò
 sēsẽwẽkwao sò.
 Pó pó sēsẽwẽkwao tò
 kwa búunao sò.
 Pó pó kwa búunao tò
 kwa keleo sò.

⁵ A vu iu idena, í sólo!
 A búbuape v̄ẽeminao ápii
 v̄ẽe dafu yá musu,
 asa wa wò á léwaẽ.

⁶ Buie lèlẽ ma búsuwa,
 aa gbãa mé an dasi lé v̄io,
 an swaa de lán nõomusu swaawa,*
 an kãnkãnao de lán nõokusi kãnkãnawa.

⁷ Aa ma v̄ẽelio ãkpà,
 aa ma kaadbenlio kè kélékèle.
 Aa a tẽe wòlo kòlẽ,
 a ḡõna ḡõ kpá púuu.

⁸ A búbuape lán wéndia pó lé a ḡõkpama gaa sólo
 à zwãnkasa kãkaalawa.

⁹ Pówena ní v̄ẽe gbao z̄ẽ Lua kpéu,
 sa'on Dii gbãgbanao lé sólo.

¹⁰ Bua músikè,
 tole ḡõ w̄enanno,
 pówena ásookè,
 v̄ẽebe í v̄io,
 ku i bo.

¹¹ Z̄ẽo, à oku á wéwa,
 v̄ẽebudeo, à búbuape.
 A sólo mase ní éseo yá musu,

* 1:6 Zia 9.8

asa bua pɔkɛkɛa i zɛkɛo.

¹² Vɛɛliɔ i'ò,
kaadɔɛnliɔ lá dònzi
ní gbɛafuɔ ní daminaɔ ní maɔɔ.

Sɛ̃a líɔ giigàga píi,
pɔna làa gbɛnazinaɔwa.

¹³ Sa'onao, à zwànkasa kakaála
à bala bɔ sɔu,
Lua gbagbakii zikɛnaɔ,
à búbuapɛ.

Ma Lua gbàgbanaɔ,
à mɔ i la ní zwànkasaɔ daa,
asa pówɛna ní vɛɛ gbao lé gé á Lua kpéu bo.

¹⁴ A lɛye dilɛ Lua pó ũ,
à gbɛ̃ɔ kãaa,
à maezɔɔ sísi
ní á bùsudeɔ píi
aa mɔ wiilɛ Dii á Luawa a kpéu.

¹⁵ Agya! Asa Dii gɔɔ káikù,
kaalɛgɔɔ pɔ Gbãapiide dilɛ lé mɔ.†

¹⁶ Pɔblea i láa wá wáao lé?
Pɔna ní yaalɔ mɛde wá Lua kpéu.

¹⁷ Pówɛna gò koosiinnɔ bùsukɔɔtɛu,
dɔɔ gò yáiyai, gbaɔ gbòo,
asa pówɛna g̃ɛ.

¹⁸ Zuɔ wii gò dɔ, asa sɛ̃ kuo,
kpàsaɔ bílikɛ gék̃iwa.
Baa pɔtuo nénaɔ lé íamaɛ.

¹⁹ Dii, máɛ lɛzunzi,
asa dádákɛk̃iɔ tekùɛ,
télépiɔ sɛ̃sao líɔ sàsá píi.

† **1:15** Isa 13.6

20 Baa sèanɔɔɔ, n ni lé ní de,
asa swadɔɔɔ gò gii píie,
mé an pɔblekíio tekù.

2

Zígɔɔ lɛɛɪa ní kwaɔ

¹ A kuupe Siɔna,
à zìgáale Dii gbèsisí musu.
Bùsudeɔ píi, à gilike,
asa Dii gɔɔ lé mɔ, à káikù.

² Gubeebeegɔɔe, gu a siakù.
Lou guduuduu gɔɔe.
Zígɔɔ dasiɔ lé li gbèsisíɔla
lán gudɔawa.

An gbãa taa sáa i bɔ yãao
mé a bɔ hau bo.

³ Té lé kú ní ae, tɛlepíɔ dɔ ní kpe.
Bùsu káale ní ae lán Edeni swaluwa,
à gò ní iau lán gbáa wáiwaiwa,
pɔe i e pílimáo.

⁴ An ae bɔ lán sɔ́wa,
aale bàale lán zikasɔ wáiwawa.

⁵ An kɔfi dɔ lán zikasɔgɔɔwa,
aale sò zɔ gbèsisí misonaa.

An kíi dɔ lán té kúa sɛsaowawa
lán zígɔɔ dasi pɔ aale zì'ɔpooɔwa.*

⁶ Ké buiɔ wɛsínle,
aa olo'olobò aa oosísi.

⁷ Aale siu ní bao lán gɔsaɔwa,
aale ví gia lán zígɔɔwa.
Baade lé táa'o a aedɔawaɛ,

* 2:5 Zia 9.7-9

an gbēe i zā a ɔwao.

⁸ Aale gāsazōkōeo,
aa mipè ní ae,
aale kuadi ní ibeɔwa,
an zikabɔɔ lé kpánéo.

⁹ Aale si wéle guu,
aale bàale bíi musu,
aale dede kpéɔwa,
aale gē fenentiɔ guu lán kpáíɔwa.

¹⁰ Tɔɔle lé lualua ní ae,
musupɔɔ lé deede,
iatē ní mɔvuao lé siakū,
saanaɔ lé gō tekesai.†

¹¹ Dii dɔaa a zīgɔɔne ní lɔɔ gbāao.
Aà iwao dasi maamaae,
gbé pɔ lé zike aà yáwapiɔ gbāa.
Dii gɔɔpi zɔɔ, a to vía ní kú.

Déme a e bɔui?‡

¹² Dii mè: Baa tia kéwa,
à su ma kíi ní nòsemendoo
ní leyeo ní ɔɔbo ní búbuapeao.

¹³ A nòselile,
i ke á ɔkasaɔ no.
A su Dii á Lua kíi,
asa a sùuu ní sósobio ví,
aà pɔ lí pa kpaao.
A gbēke ví zɔɔ,
íía pɔ a díle à damá bɔ a nòseee.

¹⁴ Wíliɔ dɔo tó a wēnadōwēe,
i wá tó ní báaaɔ,

† **2:10** Zia 8.12 ‡ **2:11** Mal 3.2, Zia 6.17

wí gbadaè ní pówenaò ní v̄eò.

15 A kuupe Sìna,

à gbéò sísi,

í l̄eye dil̄e Lua p̄ó ũ.

16 A gbéò k̄aaa à gbāb̄oné.

A maez̄òò naaa à néò k̄aaa,

baa a ȳõminaò.

O n̄osenaè aà b̄o a kp̄éu,

aà n̄o dafu i b̄o kp̄ea.

17 To sa'ona p̄ó lé Dii gbagbaò óòò

aà kp̄é kp̄eèè ní aà gbagbak̄iio z̄ānguo.

Aa me: Dii, ò n gbéò wegwa,

ńsu to n bui ḡõ láanip̄o ũo,

ńsu to buip̄āleò ȳāadańno.

B̄óyāi buiò me wá Lua kú má nièi?

Dii z̄ea ní a gbéò

18 Dii n̄òse a fele a bùsu yá musu,

i a gbéò w̄ēnagwa.

19 A wemá à me:

Máè pówena ní v̄eò ní n̄isio kp̄ásǎé,

íò k̄aa páup̄au.

Má á ke láanip̄o ũ buiòne bau lo.

20 Má gugb̄antooðeò yáé z̄àz̄ǎ,

má òz̄ón̄izi mà ní kp̄á gbáa wáiwai guue.

Má ní ð̄aanaò zu Ísida Wisideu,

mí ní gb̄ez̄áðeò zu be'ae ísiau.

Aa yaik̄e, an ḡí iò ð̄o we,

yá p̄ó aa k̄èé píi yáí.

21 T̄òòè, ńsu viak̄eo!

P̄onak̄e! Yáab̄o!

Asa ma Dii ma ȳāz̄òk̄è.

22 Sèa nòbɔɔ, ásu viakεo,
asa sē lé kùsi kpále.
Líɔ lé nε'i,
kaadɔena ní vεεo lé ní asea ke.

23 Siɔnadeɔ, à pɔnakε,
à yáalɔ Dii á Luawa.
Ale á gba zuɔ lou káfia yáie,
àle lou maé lán yāawaε.
A daale a gɔɔwa, i bɔlei.

24 Pówεna a nɔnɔaa a gbēzeɔu,
vεε ní nísio kákliɔ pa yelele.

25 Pó pɔ kwaɔ blè wē ní wēo,
sēsεwεkwaɔ ní kwasutēo
ní kwa búunaɔ ní kwa keleɔ,
ma zīgɔ dasi pɔ ma gbaεwápiɔ,
má a fiaboé.

26 A pɔble lá á yeiwa à ká,
í ma Dii á Lua táasile,
asa ma yábɔnsaekééε.
Wí a ma gbéɔ kũ bau lɔ.

27 A Isailiɔ íɔ dɔ sa
ké ma Dii á Lua má kú á guu,
mé dii pāle kuo.

Wí a ma gbéɔ kũ bau lɔ.

3

Dii a Nisina pisia a gbéɔwa

1 Gɔɔ bee gbεa má a Nisina pisi bui píie,
á negɔεo ní á nenɔεo i ānabikεke,
á maezɔɔo i yáɔ e iu,
á èwaasoɔ i wépungu'e.

2 Gɔɔbeezi má a Nisina pisimá,

baa ma zòblenaɔ, gɔ̃eɔ n̄ nɔeɔ.
 3 Má yābɔnsaɔ ke musu n̄ z̄l̄eɔ,
 au n̄ t̄eɔ n̄ teluo aɔ ku.
 4 Iat̄e a siakū,
 mɔvua a t̄a lán auwa
 e Dii mɔgɔɔ z̄ɔɔ p̄ɔ a to v̄ia n̄ kú àɔ ká.*
 5 Dii s̄isinaɔ bɔ p̄ii,†
 asa suabaa aɔ ku Yelusaleũ
 Siona gb̄èsis̄i musu lá Dii òwae.
 Gb̄é p̄ɔ b̀òp̄iɔ aɔ de
 gb̄é p̄ɔ Dii n̄ sisio ũe.

4

Dii yákpalekea n̄ bui

1 Gwa! Gɔɔ bee, z̄ibeez̄i,
 tó ma Yelusaleũdeɔ n̄ Yudaɔ p̄ii d̄ile n̄ pá ziu,
 2 má bui k̄āaa p̄ii
 mà pilañɔ yákpalekeguzuleu.
 We má yákpalekeuñɔ
 ma gb̄é Isailio n̄ ma b̀usuo yá musu,
 asa aa ma gb̄éɔ f̄āaa d̄úniau,
 aa ma b̀usupi kpaalèk̄ɔe.
 3 Aa t̄élep̄a aa ma gb̄éɔ kpaalèok̄e,
 aa ma neɔḡeɔ n̄ ma nen̄eɔ ȳia,
 aa káaluak̄a aa v̄ēem̄i n̄ a ãao.
 4 Tiideɔ n̄ Sid̄deɔ*
 n̄ Filit̄e b̀usu z̄̄ledeɔ p̄ii,
 á ye semano kpelewa ni?
 Ale yá p̄ɔ má k̄èé fiabomee yá?

* **3:4** Mat 24.29, Maa 13.24-25, Luk 21.25, Zia 6.12-13 † **3:5** Zin
 2.17-21, Lom 10.13 * **4:4** Isa 23.1-18, Mat 11.21-22

Tó ále a fiabomeεε,
 má tó a wi á musu kándo gḡḡε.

⁵ Asa a ma ánuṣu ní ma vuao sèle,
 a ma pḡmaa bεεεdeḡ sèle a taḡ
 á kàle á táakpεḡ guue.

⁶ A Yelusaleũdeḡ ní Yudaḡ píi yía Gelekiḡwa,
 ké à ní ké ní bùsuwa zà yái.

⁷ Gwa! Má ní vu iu,
 aai fele gu pḡ a ní yiau,
 mí yá pḡ á kènépi wíé á musu.

⁸ Má á negḡεḡ ní á nenḡεḡ yía Yudaḡwa,
 aai ní yía Seba pḡ kú zāḡwa.
 Ma Dii máme má ò.

⁹ Yáε bee kpāwake buiḡne:
 A zì sḡuke à negḡnaḡ vu iu,
 í tó zīgḡḡ fele sḡ kái nípii.

¹⁰ A á soonaḡpi fēndaḡ ũ,
 à á máaso limibobḡḡ lile sḡnaḡ ũ.†
 Gbāasaide o gḡsan a ũ.

¹¹ Bui píi, à bḡ gupiiu,
 à mḡ kāaa we kpakpa.
 Dii, pilamá ní n negḡnaḡ!

¹² Buiḡ vu iu,
 aai gé yákpalekeguzuleu,
 asa we má zḡleu
 mà yákpaleke ní gupii buiḡ.

¹³ An vāikεa kè zài!
 Kḡma ká pḡi ñ ké,
 asa à mà à kà kekeεε.‡
 A mḡ ōzḡ vḡεwa a fēkiiu,
 asa à pàε,§ vḡεkakiiḡ pà yelele.

† 4:10 Isa 2.4 ‡ 4:13 Zia 14.15 § 4:13 Zia 14.20, 19.15

14 Wa ku we dasidasi yákpale midεguzuleu,
asa Dii yákpalekεgɔɔ káikù
yákpale midεguzuleuε.

15 Iatē n̄ mɔvuaɔ a siakũ,
saanaɔ tεkε ɔɔ.

16 Dii a bɔ Siɔna n̄ kãaaɔ,
a bɔ Yelusaleũ n̄ ɔɔ gbãaaɔ.

Musu n̄ z̄ileɔ a lualua,
ãma Dii aɔ de ulεk̄ii ũ a gb̄εɔneε,
aɔ de aafia'ek̄ii ũ Isailiɔne.

17 Iɔ d̄s̄ sa ké ma Dii á Lua,
má kú Siɔna musu, ma gbε pó a kua adoapi.
Yelusaleũá ma póε,
buiपाले si w̄εlepiu bau ɔɔ.

18 Gɔɔ bee gb̄ε̄s̄is̄iɔ v̄εεβε a kwé,
mé s̄is̄iɔ potuoɔ v̄i aɔ die.

Yuda b̄usu swadɔɔε í a z̄εεɔ.
Nibɔna a bɔ Dii kp̄éu à bàale,
i m̄d̄εpisi lepusia guzulεu.

19 Egipi a ḡɔ gb̄áa gii ũ,
Eɔũ a ḡɔ guwaiwai ũ
yāpāsī pó aa kè Yudaɔne yái,
asa aa yāesaidepiɔ d̄ede n̄ b̄usuue.

20 Yuda b̄usu aɔ k̄álea gɔɔpiie,
wiɔ ku Yelusaleũ w̄ε n̄ w̄εɔ.

21 Tɔ pó mi síné yãao ò má síné sa.
Ma Dii, míɔ ku Siɔna.

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9